Aldona Rumińska-Szalska

Tolerancja – szacunek dla odmienności – 16 XI Międzynarodowy Dzień Tolerancji

Tolerować to, czego nie powinno się,
nie jest nietolerancją…

Poziom edukacyjny: szkoła podstawowa, kl. V–VI
Czas trwania: 45 min.
Cele:
zapoznanie ze znaczeniem pojęcia: *tolerancja*;
kształtowanie wśród uczniów umiejętności dostrzegania i rozróżniania zachowań które mogą i które nie powinny być tolerowane;
kształtowanie wśród uczniów szacunku dla odmienności człowieka: wyglądu, poglądów, zdolności, sytuacji materialnej, itp.;
kształtowanie wśród uczniów szacunku dla człowieka, zwłaszcza osób starszych;
rozwijanie ekspresji twórczej oraz wyzwalanie uczuć i emocji poprzez wykonywanie pracy plastycznej – *Drzewko Tolerancji*

Pomoce dydaktyczne: *Ulgowe Bilety Tolerancji* dla każdego ucznia, gumka recepturka, materiały do wykonania pracy plastycznej m.in.: gałązki, plastikowe doniczki, papier kolorowy, szpulka nici, długopisy, kredki, nożyczki, klej, itp.

Metody pracy: podająca –wyjaśnienie, opis, **aktywizująca** – burza mózgów, metoda decyzyjna, **waloryzacyjna-** impresyjna, ekspresyjna, wprawki dramatyczne (ćwiczenia intonacyjne), metoda ćwiczeń **praktycznych**.

Przebieg spotkania:

I. Część wstępna

Nie toleruję…

Nauczyciel wybiera chętnych uczniów do wcielenia się w wylosowane kolejno role: KIEROWCY, KSIĘDZA, POLITYKA, RODZICA, NAUCZYCIELA, SIEBIE. Poleca dokończyć zdania w zależności od pełnionej roli rozpoczynającego się od słowa: *Nie toleruję……!*
Konkluzja w formie pytania otwartego: *Dlaczego nie tolerujemy pewnych zachowań lub postaw u innych?*

II. Część główna

1. ***Gumka recepturka***

Prowadzący za pomocą gumki recepturki ukazuje model tolerancji. Gumka po rozciągnięciu ma szeroki zasięg, ale i swoją wytrzymałość. Podobnie jest z tolerancją. Nie powinniśmy godzić się „na siłę" na czyjeś zachowanie (lub tkwić przy własnym), gdy jest ono krzywdzące dla innych lub dla nas samych.
Uczniowie wymieniają zachowania, które absolutnie nie mogą być tolerowane i te, na których akceptację mogą się zgodzić. Prowadzący rozciąga gumkę, w zależności od stopnia tolerancji przez uczniów wymienianego zachowania. Interpretuje wspólnie z uczniami sytuację rozerwania gumki jako przekroczenia granicy tolerancji.
Należy zwrócić uwagę na bardzo istotną kwestię tolerancji dla upatrywanej przez nas inności, którą dostrzegamy wokół nas (niepełnosprawność, kolor skóry, status materialny, poglądy innych, itp.). Są to zmienne, które nie są zależne od człowieka i nie powinny mieć wpływu na nasze postawy. Kwestia dotyczy tego jak postępuje i żyje człowiek.

2. ***Tramwaj Tolerancji***

Prowadzący opuszcza klasę wraz z uczniami. Po wyjściu na zewnątrz uświadamia uczniom, że sala jest ***Tramwajem Tolerancji*** nr…(nr klasy). Prowadzący rozdaje uczniom „bilety" z napisem: *Bilet Tolerancji.* Każdy z uczniów zapisuje na nim to, co chciałby aby w jego zachowaniu było tolerowane przez innych. Po zapisaniu swojej cechy wchodzi do klasy-tramwaju i zajmuje swoje miejsce. Nauczyciel-jako kontroler odczytuje

cechy i podejmuje wraz z klasą decyzję czy bilet może zostać „skasowany", (czy dane zachowanie, postawa może być tolerowane przez innych czy nie). Dodatkowym wariantem ćwiczenia może być wskazywanie przez uczniów, czy dany bilet jest lub ***normalny*** czy ***ulgowy.*** (***Normalny*** – jednoznaczna akceptacja zachowania; ***ulgowy*** – akceptacja, tylko pod pewnymi warunkami.).

Konkluzja: Prowadzący zwraca uwagę, co możemy tolerować, a czego nie powinniśmy.

III. Część kończąca

Praca twórcza – W ogrodzie Tolerancji

Nauczyciel poleca uczniom wykonanie grupowego *Drzewa Tolerancji*. Uczniowie wkładają do plastikowej doniczki gałązkę umocowaną na styropianie. Gałęzie ozdabiają papierowymi liśćmi, na których na jednej stronie zapisują wszystkie te cechy, zachowania, które postarają się tolerować u innych. Na drugiej z kolei te, które nie będą przez nich tolerowane.
Nazywają swoje drzewka, układają hasła reklamujące je.
Po zakończonej pracy uczniowie prezentują swoje okazy, odczytują napisy na liściach tworząc *Szkółkę krzewów ozdobnych.*

Zadania dodatkowe dla chętnych

Tematyka prac (do wyboru):

1. W rytmie rymu. Zredaguj po 5 stwierdzeń odnoszących się do tego, co należy i tego, czego nie należy tolerować. Zastosuj rymy.
2. Każdy różny, wszyscy równi. Rozwiń temat w odniesieniu do przestrzegania zasad Tolerancji, pomimo odmienności w wyglądzie i poglądach wśród ludzi.
3. Murzynek Bambo w Afryce mieszka (...), Szkoda, że Bambo czarny, wesoły, Nie chodzi razem z nami do szkoły. A gdyby tak Bambo chodził z nami do szkoły, co mógłbyś/łabyś zrobić, aby czuł się w niej dobrze?